

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie II./2021
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 348/2020
populárny názov	Posúdenie námietky zaujatosti
sudca spravodajca	Ivan Fiačan
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	11.02.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Najvyšší súd sa pri posudzovaní námietky zaujatosti v konaní o ochrane osobnosti, ktorého predmetom je nielen preskúmanie výrokov sťažovateľa smerujúcich proti osobe žalobkyne ako sudkyne všeobecného súdu, ale aj jeho výrokov na adresu všeobecného súdu a všetkých jeho sudcov, musí vysporiadať aj so samotným predmetom sporu o ochranu osobnosti a možným vzťahom sudcov všeobecného súdu k nemu, ktorí aj keď možno nie všetci v subjektívnej rovine, avšak celkom zreteľne v rovine objektívnej, by mohli vykazovať relevantné pochybnosti vo vzťahu k ich nestrannosti spor sťažovateľa nezaujato rozhodnúť.
skutkový stav a základné fakty	Žalobkyňa ako sudkyňa krajského súdu podala na okresnom súde proti sťažovateľovi ako žalovanému žalobu na ochranu svojich osobnostných práv a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol svojim rozsudkom, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie a súčasne námietku zaujatosti smerujúcu voči všetkým sudcom krajského súdu. O námietke zaujatosti sťažovateľa rozhodol najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením tak, že z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčil sudcov krajského súdu uvedených v I. výroku tohto uznesenia, nevytlúčil sudcov krajského súdu vymenovaných v II. výroku napadnutého uznesenia a vo vzťahu k sudcom krajského súdu uvedených v III. výroku napadnutého uznesenia konanie o ich vylúčení zastavil. Následne sťažovateľ podal v predmetnom konaní druhú námietku zaujatosti smerujúcu voči trom sudkyňiam krajského súdu odôvodniac ju predovšetkým nezákonným postupom pri zostavení senátu. Najvyšší súd druhým uznesením nevytlúčil uvedené sudkyne z prejednávania a rozhodovania vo veci. Sťažovateľ aj

	<p>druhé uznesenie najvyššieho súdu napadol samostatnou ústavnou sťažnosťou.</p> <p>Ústavný súd obe ústavné sťažnosti samostatne prijal na ďalšie konanie a následne ich spojil do spoločného konania.</p>
z odôvodnenia	<p>Čo sa týka ďalších sťažnostných námietok sťažovateľa, v ktorých poukazuje na to, že najvyšší súd z konania nevytlúčil sudcov, ktorí sa reálne so žalobkyňou poznajú dlhé roky, boli so žalobkyňou v jednom senáte či sú v rodinnom alebo inom blízkom vzťahu so sudcami, ktorí vylúčení boli, ústavný súd uvádza, že tieto skutočnosti samy osebe nemusia zakladať objektívne pochybnosti o nestrannosti sudcu. Stále je potrebné hodnotiť nestrannosť v konkrétnych okolnostiach veci. Ani skutočnosť, že sa osoby poznajú už roky (napríklad z vysokoškolských štúdií), prípadne pôsobia v jednom senáte, nemusí osamote zakladať pomer k účastníkovi. V každom prípade je nutné vziať ohľad aj na intenzitu vzájomných vzťahov, osobný presah tohto vzťahu a jeho možný vplyv na schopnosť sudcu vec objektívne posúdiť. Tento osobný presah v týchto prípadoch netvrdil a nemohol objektívnymi skutočnosťami preukázať ani sťažovateľ a ani nevyplývali z vyhlásení sudcov, ktorých sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že tým, že sa najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia nevysporiadal s opodstatnenou líniou argumentácie sťažovateľa vo vznesenej námietke zaujatosti voči všetkým sudcom krajského súdu, a to samotným predmetom sporu o ochranu osobnosti a možnému vzťahu sudcov krajského súdu, ktorí možno nie všetci v subjektívnej rovine, avšak celkom zreteľne v rovine objektívnej, mohli vykazovať relevantné pochybnosti vo vzťahu k nestrannosti spor sťažovateľa nezaujato rozhodnúť, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a riadne odôvodnenie napadnutého uznesenia podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zároveň nesie znaky arbitrárnosti v súvislosti s uvedenými vnútornými rozpormi jednotlivých výrokov a odôvodnením, ako už ústavný súd uviedol v bode 47.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny bolo napadnutým uznesením najvyššieho súd č. k. 1 Nc 5/2019 z 28. novembra 2019 porušené.</p> <p>Ústavný súd v konkrétnych okolnostiach tejto veci považuje za potrebné, aby najvyšší súd opätovne vyhodnotil námietku zaujatosti vznesenú sťažovateľom proti všetkým sudcom krajského súdu najmä, ale nielen, vo vzťahu k objektívnej stránke nestrannosti namietaných sudcov a špecifickým okolnostiam súdnej veci s ohľadom na predmet sporu, na obsah sporných vyjadrení sťažovateľa, ktoré boli smerované nielen proti žalobkyňi, ale aj vo vzťahu ku krajskému súdu ako celku, a prípadne zväzil aj postup podľa § 39 ods. 1 CSP, t. j. prikázal vec na rozhodnutie o odvolaní inému súdu.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>rozsudok ESLP vo veci Pullar proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 22399/93 rozsudok ESLP vo veci Padovani proti Taliansku, 26. 2. 1993, sťažnosť č. 13396/87</p> <p>rozsudok ESLP vo veci Piersack proti Belgicku, rozsudok z 1. 10. 1982, sťažnosť č. 8692/79</p> <p>nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 105/2011 zo 14. júna 2011</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	zaujatosť / predpojatosť-námietka zaujatosti sudca-nestrannosť

	rozhodnutie-odôvodnenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces
--	--

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.